Ona tili

II qism

3

novda
edutainment

UO'K: 811.512.133(075.3)
KBK 81.2O'zb-922
T 60

D. Baynazarova
Ona tili: umumiy o'rta ta'lim maktablarining 3-sinfi uchun darslik.
II qism. / D. Baynazarova – Toshkent: "Novda Edutainment", 2023. – 88 b.

Taqrizchilar:

Sh. Y. Muslimova – Toshkent shahridagi 328-umumiy o'rta ta'lim maktabining oliy toifali boshlang'ich sinf o'qituvchisi;

M. M. Umarova – Toshkent shahridagi 222-umumiy o'rta ta'lim maktabining birinchi toifali boshlang'ich sinf o'qituvchisi.

ISBN 978-9943-9704-3-4

© D. Baynazarova,
© "Novda Edutainment", 2023.

Hurmatli o‘quvchi!

Ona tiliga mehr Vatanga muhabbat kabi pok tuyg‘udir.

Bu kitob ko‘zlari chaqnoq, ilmga tashna Sizdek bolajonlarning nutq va lug‘at boyligini o‘stirishga, imloviy savodxonligi, to‘g‘ri yozish, o‘qish hamda husnixat ko‘nikmalarini shakllantirishga xizmat qiladi. Darslikda grammatika qoidalarini oson o‘zlashtirishingiz, grammatik tahlilni sodda, aniq yo‘llar bilan amalga oshirishingiz va ijodiy fikrlashni o‘rganishingiz uchun turli jadval, rebus, boshqotirma, diktant va test topshiriqlari berilgan.

Omad yor bo‘lsin!

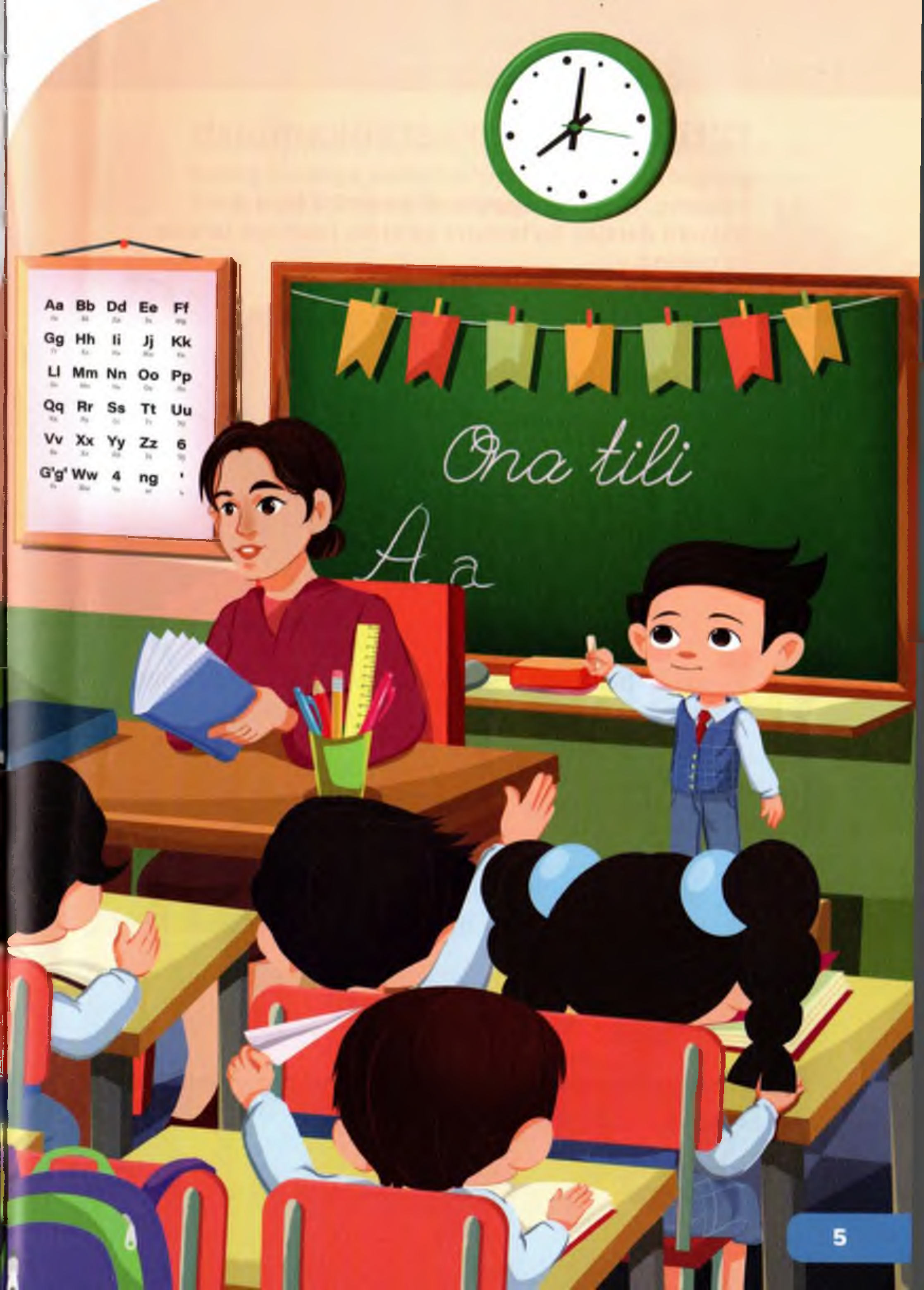
Aa Bb Dd Ee Ff
Gg Hh Ii Jj Kk
Ll Mm Nn Oo Pp
Qq Rr Ss Tt Uu
Vv Xx Yy Zz
G'g' Ww ng
Ona tili
Aa

O‘tilganlarni mustahkamlash

1-mashq. **Gapning egasi yoki kesimini toping. Ikkinchi darajali bo‘laklarni qo‘shib, husnixat tarzida ko‘chiring.**

Namuna: Quruvchi baland binolarni quradi.

1. O‘qitadi – (Kim?)
2. Shifokor – (Nima qiladi?)
3. Binolarni quradi – (Kim?)
4. Alla aytadi – (Kim?)
5. Haydovchi – (Nima qiladi?)

2-mashq. **Berilgan gaplarni o‘qing va mos so‘zlar bilan to‘ldiring.**

1. Qushlar bahorda uzoq o‘lkalardan ... .
2. Bolalar musiqa ... ...
3. ... kasallarni davolaydi.
4. Javlon musiqa to‘garagiga ... .
5. Hozir texnologiya darsida ... javon yasashni o‘rganishyapti.
6. ... dala ishlarini boshladilar.

Foydalanish uchun so‘zlar: asbobini chalishni o‘rganishdi, uchib keladi, shifokor, qatnashadi, o‘quvchilar, dehqonlar.

3-mashq. Rasm asosida kuz fasli haqida kichik hikoya tuzing va unga sarlavha toping. Tuzgan hikoyangizdan bosh bo'laklarni topib, tagiga chizing.

4-mashq. Aralash berilgan so‘zlarni bir-biriga bog‘lab, gaplar tuzing.

1. Ra’no, parvarish, sevadi, uchun, gullarni, shuning, qiladi, doimo, ularni.
2. Bolalar, borib, kutubxonaga, qiziqarli, o‘qishdi, kitoblar.
3. Ayiqcha, kapalaklar, o‘ynadi, umbaloq oshib, bilan.

5-mashq. “Arazchi svetofor” hikoyasidan olingan parchadan tushirib qoldirilgan bosh bo‘laklarni topib, husnixat tarzida ko‘chiring. Bosh bo‘laklarning tagiga chizing.

Katta bir shahardagi chorrahada uchta ... piyodalar va mashinalarning harakatini tartibga ... .

... juda ko‘p yillar ko‘zlarini ochaverib-yumaverib ... . Aksiga olib, chorrahadagi ... kimo‘zarga ... , svetofor ustunlarini urib ketaveribdi. Jahli chiqqan ... esa svetoforning buyruqlarini pisand qilmay, qizil chiroqda ham ... .

6-mashq. **Hikoyani o'qing. Gapning bosh bo'laklaridan ega va kesimni aniqlab, ko'chirib yozing.**

Quloqsiz jo'ja

Ona tovuq jo'jalari bilan sayrga chiqibdi va bolalariga uzoqqa ketmaslikni tayinlabdi. Ular mashina qatnov yo'lini kesib o'tishlari kerak edi. Oldinda ona tovuq borar, jo'jalari esa unga ergashardi. Oralarida bir quloqsiz jo'ja ulardan orqada qolib ketdi.

Shu payt ular tomon mashina yaqinlasha boshladi va baland signal chaldi. Signal tovushidan jo'ja qo'rqib ketdi. Yo'l chetida turgan bir bola darhol jo'jani qo'liga oldi-da, u ona tovuqning yoniga borib, jo'jani qo'yib yubordi. Ona tovuq bolaga "Rahmat", deganday "qu-qu"lab, jo'jasini qanotlari orasiga oldi.

Mundarija:

1-mavzu	Gapning bosh bo‘laklari O‘tilganlarni mustahkamlash............6
2-mavzu	Gapning bosh bo‘laklari............8
3-mavzu	Gapning bosh bo‘laklari.. 11
4-mavzu	Gapda eganing qo‘llanilishi............14
5-mavzu	Gapda kesimning qo‘llanilishi............17
6-mavzu	Ijodkorlik soati. Loyiha ishi............20
7-mavzu	Gapning ikkinchi darajali bo‘laklari............22
8-mavzu	Gapning ikkinchi darajali bo‘laklari............28
9-mavzu	Gapning ikkinchi darajali bo‘laklarini so‘roqlar yordamida aniqlash............31
10-mavzu	Ijodkorlik soati. Loyiha ishi............34
11-mavzu	Gapda so‘zlarning bog‘lanishi............36
12-mavzu	Gapda so‘zlarning bog‘lanishi............40
13-mavzu	So‘z tarkibi. Asos va asosdosh so‘zlar 43
14-mavzu	So‘z tarkibi. Asos va asosdosh so‘zlar............46
15-mavzu	So‘z tarkibi. Asos va asosdosh so‘zlar............48
16-mavzu	So‘z yasovchi qo‘shimchalar............51
17-mavzu	So‘z yasovchi qo‘shimchalar............56
18-mavzu	So‘z yasovchi qo‘shimchalar............60
19-mavzu	Ijodkorlik soati. Loyiha ishi............63
20-mavzu	So‘zlarni o‘zaro bog‘lovchi qo‘shimchalar............65
21-mavzu	So‘zlarni o‘zaro bog‘lovchi qo‘shimchalar mavzusini mustahkamlash............68
22-mavzu	So‘zlarni o‘zaro bog‘lovchi qo‘shimchalar mavzusini mustahkamlash............70
23-mavzu	So‘zlarni o‘zaro bog‘lovchi qo‘shimchalar mavzusini mustahkamlash............73
24-mavzu	Ijodkorlik soati. Loyiha ishi............76
25-mavzu	O‘tilgan mavzular bo‘yicha test va topshiriqlar............78
26-mavzu	O‘tilgan mavzular bo‘yicha test va topshiriqlar............81

veb-saytimiz: Zokirjon.com

***Zokirjon.com veb-sayti** orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.*

Zokirjon Admin bilan

***90-530-68-66, 91-397-77-37** nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi. Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi*

3-sinf ona tili II qism kitobini to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

Maktablar uchun hujjatlar

ADMIN Zokirjon 90-530-68-66

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.
Sizga bu OMONAT qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet veb-saytlarga joylamang.
Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.